

Fizessük-e, vagy ne fizessük?
Az adózásról és az adakozásról a napi ige alapján
Mk 12,13-17

¹³Elküldtek hozzá a farizeusok és a Heródes-pártiak közül néhányat, hogy szóval csalják törbe. ¹⁴Odamentek tehát, és így szóltak hozzá: "Mester, tudjuk, hogy igaz vagy, és nem tartasz senkitől, mert nem veszed figyelembe az emberek tekintélyét, hanem az igazsághoz ragaszkodva tanítod az Isten útját. Szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem? Fizessük-e, vagy ne fizessük?" ¹⁵Ő pedig ismerve képmutatásukat, ezt mondta nekik: "Mit kísértetek engem? Hozzatok nekem egy dénárt, hogy megnézzem." ¹⁶Hoztak egyet, és akkor Jézus megkérdezte: "Kié ez a kép és ez a felirat?" Ők pedig így feleltek: "A császáré." ¹⁷Ekkor Jézus ezt mondta nekik: "Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és az Istennek, ami az Istené." És igen elcsodálóztak rajta.

Miről szól ez a történet?

Az adózásról. A pénzről.

Pedig legtöbbször ezt a történetet elspiritualizálják, s a pénzről, az adóról nem beszélnek ez alapján. Talán kulturális adottság, hogy vannak dolgok, amiről nem illik beszélni? Talán az, talán nem az. De mivel az ige beszél a pénzről, beszél adóról, ezért mi is ezt fogjuk tenni ma.

Amióta létezik felsőbbség, felső hatalom, azóta adózás is létezik. Ennek a kérdésnek Jézus idejében is meg volt a maga sava-borsa.

Megvan ma is a mi helyzetünkben?

Kell-e adót fizetni???

Nézzük, mire tanít a történet!

A motiváció!!!

Csapdát állítani szavakkal. Olyan helyzetet, amiből nem lehet jól kijönni. Csiki-csuki.

HA ezt mondja, ez a baj. HA azt mondja, az a baj.

Egy retorikai párbajról van itt szó, hiszen szavakkal harcolni nem jelenthet mást.

Érdekes a kezdés. A jóakarát, a jóindulat megnyerése. Hízelegnek Jézusnak. Ki az, aki nem venné szívesen, ha így közelítenének felé.

Mester.

Igaz vagy.

Nem vagy hajlékony.

Csakis következetesen mindig az Istenre figyelsz.

De Jézus átlát a szitán. Ez a nyájasság nem valódi elismerés. Ez csapda.

„Szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem? Fizessük-e, vagy ne fizessük?”

Ez a kérdés Jézus korában egy puskaporos hordó kanóca volt.

A korabeli társadalmi helyzet.

Róma áttért a vagyonalapú adóztatásról a birtoklás alapú adóztatásra. Ezt nem tudta befogadni a zsidó nép. A föld nem Róma tulajdona, hanem hitük szerint Istené. Így Rómának nincs joga megadóztatni az ígéret földjének javait.

Jézust megelőzően több felkelés is kirobbant, aminek ez a teológia adta meg az eszmei alapjait. Ezeket a felkeléseket sorra vérbe fojtották. Nem volt kegyelem. Róma politikáját két fontos dolog jellemezte: béke és adóbevételek. Ha ez a kettő megvalósult a helyi politikai elit bármit megtehetett, teljesen szabad kezet kaptak.

De ebben a két kérdésben nem volt türelem, ha valamely veszélybe került, a légiók azonnal megjelentek.

Mi volt a helyzet Izráelben?

A római adminisztráció Izráel esetében válaszut elé került. A legtöbb ország esetében egyértelmű volt, hogy ki tartozik a politikai elitbe. Nem így Izráel esetében, ahol a fogság óta eltelt néhány évszázadban az ún világi és vallási felsőbbbségek folyamatos harcban álltak egymással. Végül aztán Róma a világi elitet választotta, a heródiánusokat.

Ám a vallási elit ezt nem hagyta. Izráel népe egyetlen privilegizált területe a templom volt, ahova még Róma sem tehetette be a lábát. A templomhoz pedig hozzá kapcsolódott az ún templomadó. A vallási elit igyekezett az érdekkellentétet a lehető legjobban kiélezeni, de még megmaradni a béke határain belül. Ez azt jelentette, hogy a hazafias érzelmekre apellálva gerjesztette a tüzet a megszállók ellen, s ezzel az adózási kedvet a maga hasznára igyekezett billenteni.

Érthető tehát a kérdés: Szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem? Fizessük-e, vagy ne fizessük?" A korabeli társadalom legégetőbb kérdése volt ez. Fizessünk, vagy ne fizessünk.

Ez a csiki-csuki helyzet. Ha igent mond, népszerűtlenné válik a nép körében, ha nemet mond, máris jöhet Róma, s mint lázítót viheti is a börtönbe.

De Jézus megállja a helyét ebben a retorikai harcban.
Kér egy pénzérmet, mert nála nincsen!!!

Válasz: Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és az Istennek, ami az Istené

Fizessétek ki, amit az állam kér számon rajtatok, és fizessétek ki, amit a templom is kér tőletek. Tegyétek mindezt zúgolódás és rossz szájíz nélkül. A békességetek ne attól függjön, hogy mennyit vesz el tőletek a felsőbbbség. Ne a pénz határozza meg a kedveteket, a hiteteket, az erkölcsötöket. Tk. ezt mondja Jézus ezzel a mondatával. Adózzatok a mindenkori törvények szerint, legyen ebben békességetek.

Mi a helyzet ma?

Állam.

Híresen adó be nem fizető társadalom vagyunk (függetlenül attól, hogy milyen kormányunk van). A magyar fineszességre legtöbbször még büszkék is vagyunk. Másról sem lehet hallani, csak fekete és szürke gazdaságról, elbujtatott, befizetetlen száz és ezer milliárd ft adókról.

Egyház.

Sokak emlékezetében él még az ún egyházadó fogalma. Régen meg volt határozva, hogy mennyit kell fizetnie egy egyháztagnak. Ezek a gyakorlatok még ma is élnek. Nem csak Erdélyben, vagy Kárpátalján, hanem a közvetlen közelünkben is.

Sokan kérdeznak engem is ma, hogy nem lenne-e jobb bevezetni egy olyan kötelező összeget, amit mindenki egységesen befizetne.

Nos, milyen válaszokat ad erre ez a történet.

Fizesd be az állami felsőbbbségnek az adót.

Ne csak a büntetés terhe miatt.

Ne csak azért, mert kedvező színű kormány áll feletted.

Ami a császáré az a császáré. Legyen is az övé.

Fizesd meg azt is, amit Isten kér tőled.

Kétféleképpen szokták magyarázni ezt az igét.

- a) Metaforikus értelemben véve – az ember Isten képmása, ezért saját életét kell odaadni Istennek. A történet értelmezése itt legtöbbször megáll. Ebben az értelemben spirituális jelentést kap az adópénz története. De mi lépünk tovább mégis.

- b) Az ember minden pénzét végső soron Isten gondviseléséből kapja, ezért a Biblia bizonyos normákat határoz meg arra nézve, hogyan tudunk ezzel Isten dicsőségére élni. A Biblia tanít az adakozásról.

Úgy gondolom a két értelmezés nem zárja ki egymás.

Ahhoz, hogy jó szívvel tudjon valaki adakozni, a bibliai mértéket, a tizedet befizetni, az nem megy parancsszóra. Ez csak ott történik meg, ahol az ember előbb átadta az életét Istennek. Tudja, hogy nem a pénze tartja meg, hanem egyedül csak Isten gondviselő kegyelme.

Püspök úr egyszer azt mondta, ahol Isten Lelke jelen van, ott mindig van elegendő pénz is.

Fontos tehát az első lépés. Az életemet oda kell adni Isten kezébe. HA Isten vezet, a pénzkezelésben is, akkor abból a pénzből neki is fog jutni, az Ő országa építésére is elegendő fog jutni.

A második lépés. Mit mond erről Jézus, hogy fizessétek meg a templomnak járó részt. Egyszer olvasunk arról, hogy ő is befizette a templomadót.

A biblia beszél a tizedről. Jézus idejében is tizedet fizettek. Ez nagy áldozat, mert az ember döntésén alapszik. Nem arról van szó, hogy meg sem kapja, már eleve levonják, mint a kommunizmusban, hanem igenis megkapja, s a lemondást, az áldozathozatalt így kell tudni gyakorolni. Az adakozás tudatos döntést igényel.

Lehet-e kötelezni embereket az egyházi adóra?

AZ én véleményem az, hogy nem. Úgy gondolom, a szeretetkapcsolatban az ember a háláját úgy tudja kifejezni, ha önszántából ad ajándékot annak, akit szeret. HA erre kötelezve lenne, akkor a szeretet kifejezése sérülne.

Mi a motiváció? Isteni iránti hálámát fejezem ki az adakozás szolgálatában is. Mert tudom, hogy Isten a legfontosabbat adta oda értem, így én is ki szeretném fejezni a hálámát, a megváltásért. S igyekszem arra is, hogy minél több emberhez eljusson az evangélium jó híre. Ezt szolgálni lehet az adakozással is.

Szolgálat az adakozás? Vagy csak megszokás? (a régi egyházadót leginkább évvége felé fizették be, mintegy letudva a kötelezőt, ami összekapcsolódott a karácsonnyal is)

Tudatos-e az adakozás? (tudjuk-e, hogy mire adakozunk, tudatosan adakozunk-e pl. misszióra, diakóniára)

Megérzed-e azt, hogy adakozol? (áldozathozatal-e neked az adakozás?)

Hitvallás-e az adakozás? (ismertem egy lányt, akire nagyon dühöseket voltak a szülei, könyvelő volt, sok pénz volt a tizede is)

Az adakozás a hitéletünk része. Ezért mondja Jézus, adjátok meg, amit a császár követel tőletek, de adjátok meg Istennek is, amiről a Biblia tanít titeket. Adjátok át az életeteket áldozathozatalként, ahogy Kálvin tanította. Áldozathozatal, amibe az anyagi adakozás is benne van.

Adátok meg.

Fizessétek ki, amit az állam kér számon rajtatok. Tegyétek mindezt zúgolódás és rossz szájíz nélkül. A békességetek ne attól függjön, hogy mennyit vesz el tőletek a felsőbbtség. Ne a pénz határozza meg a kedveteket, a hiteteket, az erkölcsötöket. Adjátok át az életeteket Istennek. Adjátok meg adakozásban is, amire a Lélek indít titeket. Jó szándékkal, hálával és tudatos szolgálatként Isten dicsőségére.